

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas: inspektoriaus priimtas sprendimas teisėtas ir pagrįstas, todėl pareiga atlyginti neturtinę žalą nekyla

2010 m. gegužės 3 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutarė pareiškėjo S. V. apeliacinį skundą atmesti, Vilniaus apygardos administracinio teismo 2009 m. gegužės 4 d. sprendimą palikti nepakeistą.

2008 m. lapkričio 24 d. išnagrinėjęs pareiškėjo S. V. skundą žurnalistų etikos inspektorius priėmė sprendimą SPR-73, kuriuo nustatė, kad viešosios informacijos rengėjas 2007 m. spalio 17 d. dienraštyje „Kauno diena“ paskelbdamas publikaciją „Šeimos karas baigėsi mirtimi ir kalėjimu“, teisės skleisti informaciją ribų neperžengė, todėl vadovaudamasis Visuomenės informavimo įstatymo 50 straipsnio 1 dalies 1 punktu pripažino S. V. skundą nepagrįstu.

Pareiškėjas S. V. inspektoriaus sprendimą apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, prašė priteisti iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos 5 250 000 Lt neturtinei žalai atlyginti.

Įvertinęs bylos medžiagą teismas konstatavo, kad byloje nėra duomenų, leidžiančių daryti išvadą, jog dėl žurnalistų etikos inspektoriaus sprendimo „Dėl publikacijoje „Šeimos karas baigėsi mirtimi ir kalėjimu“ („Kauno diena“, 2007-10-17, Nr. 238/18301) paskelbtos informacijos“ S. V. patyrė neturtinę (moralinę) žalą. Byloje nenustatyti atsakovę atstovaujančios institucijos neteisėti veiksmai, pareiškėjas taip pat nenurodė ir nepateikė jokių įrodymų, kaip anksčiau nurodytų atsakovų veiksmai jam sukėlė fizinį skausmą, dvasinius išgyvenimus, nepatogumus, dvasinį sukrėtimą, emocinę depresiją, pažeminimą, reputacijos pablogėjimą ar bendravimo galimybių sumažėjimą. Tariamai padarytos neturtinės (moralinės) žalos faktai nėra patvirtinti jokiais objektyviais įrodymais. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2009 m. gegužės 4 d. sprendimu konstatavo, kad pareiškėjo S. V. skundas atsakovei Lietuvos valstybei, atstovaujama žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos, dėl neturtinės žalos atlyginimo yra nepagrįstas, todėl atmestinas.

Pareiškėjas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui pateikė apeliacinį skundą, kuriuo nurodė nesutinkąs su pirmosios instancijos teismo sprendimu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas konstatavo, kad valstybės pareiga atlyginti žalą (viešoji atsakomybė) pagal CK 6.271 straipsnio nuostatas kyla dėl valstybės valdžios institucijų neteisėtų aktų, nepriklausomai nuo konkretaus valstybės tarnautojo ar kito valstybės valdžios institucijos darbuotojo kaltės. Civilinei atsakomybei atsirasti yra būtinos keturios sąlygos: 1) neteisėti veiksmai; 2) teisės pažeidimu padaryta žala; 3) priežastinis ryšys tarp neteisėtų veiksmų ir žalos; 4) teisės pažeidėjo kaltė. Teismas nustatė, kad žurnalistų etikos inspektorius pareiškėjo skundą išnagrinėjo savo kompetencijos ribose, laikydamasis Visuomenės informavimo įstatymo reikalavimų, visapusiškai, išsamiai ir pateikė faktinėmis aplinkybėmis ir teisės normomis pagrįstą ir motyvuotą atsakymą, t.y. veikė taip kaip privalėjo veikti pagal Visuomenės informavimo įstatymą. Inspektoriaus sprendimo išvados, kad ginčo publikacijoje visuomenė buvo informuota apie viešo baudžiamosios bylos nagrinėjimo procese nustatytas aplinkybes ir šio proceso baigtį – pareiškėjo atžvilgiu teismo priimtą apkaltinamąjį nuosprendį už kito asmens nužudymą, yra pagrįstos ir teisingos. Teismas nustatė, kad nagrinėjamu atveju nėra pagrindinės civilinės atsakomybės pagal CK 6.271 straipsnį sąlygos – valdžios institucijos neteisėtų veiksmų, todėl žalos atlyginimas negalimas. Teismas konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas išsamiai išnagrinėjo faktines bylos aplinkybes, ginčo teisinius santykius reglamentuojančius teisės aktus aiškino ir taikė teisingai, priėmė pagrįstą ir teisėtą sprendimą. Tenkinti pareiškėjo apeliacinį skundą remiantis jame išdėstytais argumentais nėra pagrindo. Todėl Teismas 2010 m. gegužės 3 d. nutartimi pareiškėjo S. V. apeliacinį skundą atmetė ir Vilniaus apygardos administracinio teismo 2009 m. gegužės 4 d. sprendimą paliko nepakeistą.